

Krátké testy

Během vánočně-novoroční přestávky se naši recenzenti činili, a tak pro vás máme nabídku docela bohatou. Je jí zase jednou všehochut' "smíšeného zboží" – od dosového účetnictví přes několik užitečných pomůcek pro každodenní praxi až třeba po vyhledávač vašich potenciálních problémů s blížícím se přelomem milénia.

Mercedes za dvacku

Corel Gallery 200.000 CZ Labyrint

Možná se vám bude zdát titulek nesmyslný, ale brzy pochopíte, že příliš nepřeháním a že svou logiku rozhodně má. Musím se přiznat, že se mi do posuzování tohoto produktu z počátku příliš nechtělo. Mám totiž odjakživa silnou nedůvěru k různým supervýhodným balíkům obsahujícím tisíce a tisíce extrakvalitního čehosi. Právě tak na mě působila i tato galerie – že jsem se tentokrát mýlil, mě rozhodně nemrzí.

Obsah úhledného balíku lze rozdělit na tři části: programy, knihovnu klipartů a sadu lokalizovaných fontů. Hlavním programem je správce multimediálních souborů *Corel Gallery Magic*. Je samozřejmě šitý na míru galerii klipartů. Jeho hlavní vlastností je možnost katalogizace všech klipartů, seskupování v albách, jejich různé vnořování, kombinace různých formátů, ať už grafických, zvukových nebo videa. Vlastní data si můžete do alb vkládat bez jakéhokoli omezení, exportovat kliparty lze do všech důležitých grafických formátů.

Další zajímavou vlastností je funkce *slideshow*, která vám pohodlně promítne na obrazovku v předem definovaných časových úsecích všechny vybrané obrázky. Pro méně zkušené uživatele je k dispozici také *Corel Gallery Magic Wizard*, umožňující velmi rychle a jednoduše najít libovolný obrázek nacházející se na cédéčkách této kolekce.

Ke správě 80 000 náhledových fotografií slouží velmi šikovná utilitka *Photo Browser Prelude*. Podporuje vyhledávání podle klíčových slov, umí exportovat obrázky z formátu PCD do BMP či JPEG a také ona má funkci *slideshow*.

Corel Capture 5 má sice svůj zenit již za sebou, ale pro potřeby běžných uživatelů je více než postačující. Jak název naznačuje, program je určen pro odchyťování obrázků z obrazovky. Kromě celé obrazovky či aktivního dialogového okna (což zvládají i samotné Windows – PrintScreen či Alt+PrintScreen) můžete též odchyťovat libovolné tvary, které si definujete myší. Přitom lze "screenshoty" ukládat nejen do schránky, ale i přímo do souboru. Navíc můžete používat automatické číslování v případě, že je obrázků větší množství. Vzhledem k době svého vzniku program nepodporuje ukládání souborů s dlouhými názvy, bez těch se však jistě lze obejít.

Posledním programkem tohoto balíku je správce fontů *Bitstream Font Navigator*, vcelku povedená utilita, dobře známá všem uživatelům softwaru firmy Corel. Kromě klasických funkcí (instalace a odinstalace fontů) umí například sdružovat fonty do skupin či zobrazovat je podle stylu (serif, symbol...). Kromě klasických fontů TrueType umí pracovat též s postscriptovými fonty Adobe Type 1.

Hlavní částí balíku je ovšem devět CD-ROM, které obsahují více než 105 000 vektorových

obrázků snad ze všech oblastí, na které si lze vzpomenout, 80 000 fotografií v rozlišení 251 x 373 pixelů (true color), výborně využitelných pro tvorbu webových stránek, 100 videosekvencí ve formátu AVI a 200 zvuků (WAV).

Abyste se v takovém množství dat vůbec byli schopni orientovat, je součástí balíku (kromě Corel Gallery Magic Wizard) též barevný a kvalitně zpracovaný 550stránkový katalog. Všechny kliparty jsou samozřejmě použitelné ve všech dostupných kancelářských programech (MS Office atd.)

A na závěr jsem si nechal možná vůbec nejzajímavější část balíku – úžasnou sadu více než 900 lokalizovaných fontů. Všechny jsou k dispozici v TrueType kódování 1250 i Unicode a jsou použitelné ve všech odrůdách Windows (3.1x, 95, 98, NT). Součástí je i podrobný návod pro instalaci na všech zmíněných platformách. A roztomilou třešničkou na dortu je plakát 100 x 68 cm s ukázkami všech 900 fontů.

A co balíku vytknout? Paradoxně – příliš mnoho CD-ROM. Při hledání konkrétních obrázků mě opravdu velmi zdržovala častá výměna jednotlivých cedéček. Už aby se konečně DVD-ROM ujal jako standard...

Vzhledem ke skvělému poměru ceny a výkonu si produkt odnáší naše ocenění Chip Tip a mohu jej s čistým svědomím doporučit opravdu nejširší počítačové veřejnosti.

Jiří Kouba

Jako za mlada...

Integrované účetnictví INTEGRODAT 8.10

Pravidelní čtenáři recenzí ekonomických a účetních programů v Chipu si už možná všimli, že jsem dosti velkým odpůrcem účetnictví pracujícího pod operačním systémem MS-DOS. Vždy jsem doslova nadšen zjištěním, že zase nějaký výrobce přešel na platformu Windows (nejlépe 9x/NT). Faktem ovšem je, že v České republice stále funguje velké množství počítačů řady 386, na kterých Windows rozumným způsobem provozovat nelze, a dosové programy tak mají stále své místo na slunci. Dnes si tedy zase jednou připomeneme “starý dobrý” DOS.

Účetní systém *Integrované účetnictví INTEGRODAT* je vyvíjen již devátým rokem poměrně neznámou severomoravskou firmou Integrod Software a je přesvědčivým důkazem, že kvalitní programy nemusejí nutně pocházet z dílny světoznámého softwarového domu.

Základem všeho je modul pro podvojný účetnictví (a hned si dovolím konstatovat, že je lepší dobré podvojný účetnictví pro DOS než nepovedené jednoduché pro Windows, jak bylo hned v několika případech k vidění na Invexu '98). Další moduly slouží k vedení skladové evidence (možnost kooperace s registrační pokladnou), personální a mzdové agendy (dodávané vzory tiskopisů nejsou vůbec špatné) a majetku (odpisy, operativní evidence, střediska). Modul korespondence zase zabezpečí psaní a tisk dopisů (včetně hromadné korespondence), zabudovaný adresář partnerů vám navíc značně ulehčí práci.

Lze použít dva způsoby instalace systému – buď tradiční dosový, spočívající pouze ve výběru cílového disku (bez možnosti zvolit si adresář), nebo mírně vylepšený v prostředí Windows, kdy se v nabídce Start automaticky vytvoří skupina programů INTEGRODAT. Po provedení instalace je, stejně jako u jiných účetních programů, nutná konfigurace účtové osnovy, číselných řad, středisek, DPH atd.

(V základní nabídce naleznete účtovou osnovu pro podnikatele; po její výměně mohou program používat i rozpočtové a příspěvkové organizace, sdružení a hnutí.)

Při každém spuštění programu se otevře menu *Termíny – osobní úkoly*, kde naleznete výrobcem předdefinovaná data pro placení různých typů daní a kde si můžete samozřejmě doplňovat vlastní povinnosti (v síťové verzi programu také posílat zprávy, sestavy nebo příkazy jiným uživatelům). Bezpečnost dat je v systému zajištěna nejen archivací, ale i vcelku dobře propracovaným systémem přístupových práv (mohou se dokonce lišit pro jednotlivé moduly).

V modulu účetnictví se pořizují doklady pokladni, bankovní, interní, přijaté faktury a vydané faktury. Právě zde se zaúčtovávají doklady vytvořené v ostatních modulech. Uživatel může nebo nemusí provádět měsíční závěrku (měsíční DPH závěrku lze provést i samostatně); před ukončením roku ovšem program vyžaduje zpracovat měsíční závěrky za celý uzavíraný rok. Integrované účetnictví přitom rozlišuje účetní data na *pořízená a připojená* (k celoročnímu souboru). Pořízená data lze volně opravovat a mazat, u připojených to již není možné u všech parametrů (opravy souvztažnosti a částek provádí jen správce, tj. hlavní účetní).

Možná vás u produktu této kategorie překvapí, že pracuje s cizími měnami (v účetnictví a skladovém hospodářství), umí generovat cash–flow a podporuje střediskové hospodaření. Částečně lze využít i elektronické komunikace s bankou, i když tato oblast je u jiných účetních programů vyřešena lépe.

Personální a mzdová evidence pracuje samostatně, bez návaznosti na datum v účetnictví. I zde platí, že až do uzavření měsíce volbou *Závěrka* jsou změny přípustné (pokud dojde k opravě základů, je nutné opětovně provést výpočty záloh na daň, sociální a zdravotní pojištění). Program zpracovává mzdy pro malé i velké organizace, tj. včetně nemocenských dávek. Autoři se natolik drží účetní terminologie, že nový zaměstnanec není přijímán, nýbrž *pořizován* – stejně jako materiál na sklad...

A na závěr snad ještě krátký pohled do autorské dílny. Za produktem nestojí obrovská společnost se stovkami zaměstnanců a celý přístup firmy Integrod Software je spíše “rodinný” než masově a výlučně tržně orientovaný (což je dobře). V ceně základní verze je např. i zaškolení uživatele přímo u něj na pracovišti (jen za úhradu cestovních nákladů).

Že autoři navíc nepatří k ortodoxním dosovým fanatikům, dokazuje i to, že od ledna tohoto roku je uživatelům k dispozici tiskový manažer pro komfortnější tisk v prostředí Windows 9x/NT (produkt MSL Software); tiskové sestavy z prostředí DOS tak lze převést do grafického výstupu organizovaného “microsoftími okny”. A nejen to – i když se mi dosové účetnictví líbilo, jsem velice rád, že ještě v tomto roce má (ve spolupráci s litoměřickou firmou SoAp) spatřit světlo světa také verze pro Windows...

Michal Prádka

Něco pro polygloty

WinKlav

Každý z nás se čas od času dostane do situace, kdy musí nějaký text napsat v jazyce s odlišnou znakovou sadou a kdy klávesnice, ačkoliv ji třeba snadno pod Windows nainstaluje, má nepovědomé rozložení. Přitom jde obvykle jen o několik rozdílných znaků, ostatní jsou ve většině evropských jazyků shodné. Ještě větším oříškem jsou pro občasného uživatele azbukové klávesnice, jejichž “klasické” rozložení nepřipomíná to evropské snad v ničem. Takové problémy lze nyní docela pohodlně řešit

ovladačem *WinKlav*.

Produkt je nabízen současně ve verzi pro Windows 9x/NT nebo 3.11 (tedy plně 32bitový nebo 16bitový). Po instalaci zabere na disku cca 800 KB, pro práci s klávesnicí je potřeba myš a nainstalované používané fonty.

Uživatelské prostředí

Pokud nám pak do textů v jazyce, v němž běžně píšeme, zabloudí znaky z jiných znakových sad nebo znaky speciální, můžeme si obsazení své oblíbené klávesnice (ať již české, nebo americké-programátorské) rozšířit o všechny tyto znaky. Tak si zpřístupníme třeba německé přehlasované samohlásky (čas od času se v adresáři kontaktů vyskytují), dnes už takřka nepostradatelný “zavináč”, znak © nebo ™ atd. Podobně si můžeme vypomoci v případě cizích jazyků, píšeme-li např. překlad, kde se citace děl ponechávají v původním znění.

Postup je jednoduchý: Do rozložení klávesnice, jak je vidíme před sebou (viz obrázek), přidáme pro kombinaci “ALT+znak” požadovaná písmena. Podobně můžeme postupovat při psaní odborného pojednání, v němž je velké množství matematických symbolů a značek, které se jinak ve Wordu zdoluhavě vkládají přes *Vložit/Symbol* a tabulku.

Zcela specifický je případ ruštiny. Všichni příslušníci starší generace se jí povinně učili, a pokud je k tomu situace nutí, jsou schopni i nějaké to ruské slovo napsat – ale kdo si má pamatovat to asijské rozložení kláves! WinKlav zde nabízí variantu ruské klávesnice, jejíž rozložení se od české liší skutečně jen v těch “nejdivočejších” znacích – vidíte ji na dalším obrázku.

Poznámky a připomínky

Při práci s Wordem 97 ve Windows 95 vzniká problém se správnými fonty – výběr klávesnice je povýšen nad výběr jazyka. Word zobrazí jen celé rodiny fontů (nikoliv jejich modifikace jako středoevropský, cyrilice, západní atd.) a jednotlivé modifikace používá podle nastavené klávesnice ve Windows. Ve Wordu by tedy nešlo psát pomocí české klávesnice azbukou, protože není možné nastavit příslušný font.

Musíme proto nainstalovat všechny klávesnice (jazyky), se kterými chceme pracovat (*Ovládací panely/Klávesnice/Jazyk/Přidat*). Potom ve Wordu obvyklým způsobem (pomocí Windows) přepneme klávesnici na tu, s níž chceme pracovat – například na ruskou (tím se také automaticky přepne vybraný font na cyrilici) – a použijeme klávesnici WinKlav, která zajistí korektní přemapování znaků. Stejný postup lze použít pro všechny aplikace, které podporují UNICODE (ve Windows 98 všechny).

Ovladač WinKlav pracuje jen s programy pod Windows. Před přechodem do dosového okna je proto třeba klávesnici deaktivovat, jinak se mohou vyskytnout problémy.

Před začátkem práce na dokumentu, v němž chceme využívat WinKlav, je vhodné si uvědomit, které kombinace kláves už jsou obsazeny, abychom je nechtěli používat ve Wordu pro makra, respektive ve spojení s CTRL pro klávesové zkratky.

Hodnocení

Uplatnění této relativně skromné aplikace je velmi široké. Časové úspory vznikající jejím používáním sice nepochybně nebudou řádové, protože většinu úkonů z jejího repertoáru lze trochu zdlouhavěji provést i jinak. Rozhodně však zlepšuje celkové pohodlí při pořizování textů smíšeného charakteru – a v okamžicích spěchu je každá uspořená minuta dobrá.

Miroslav Herold

Tři v jednom

Drag and View 4.0

Elektronickou poštou přijde důležitý dokument, který je však napsán v málo běžném souborovém formátu. Jeho otevření či vytištění může být i pro zkušeného uživatele otázkou až několika hodin (než nainstaluje z internetu stáhnutý prohlížeč či najde někoho, kdo vlastní potřebnou aplikaci); málo zkušený uživatel je v tomto případě ztracen a neví, co má dělat.

Používaných textových i grafických formátů je v současnosti zkrátka příliš mnoho a nikdo z technických (i finančních) důvodů nemůže mít nainstalovány všechny aplikace, ve kterých byly vytvořeny. Řešením by mohl být třeba program Drag and View 4.0 for Windows 95/98/NT.

Drag and View jsou vlastně tři aplikace v jedné: prohlížeč různých souborových formátů, program pro konverzi a modifikaci obrázků a nástroj pro snímání obsahu obrazovky (k vytváření screenshotů).

Nejdůležitější a nejužitečnější funkcí je bezesporu prohlížení obsahu grafických, textových a spreadsheetových (vytvořených tabulkovými kalkulátory) souborů. Kompletní seznam podporovaných formátů by zabral více místa než celý tento článek, takže jen stručně.

Drag and View umí prohlížet dokumenty napsané v MS Word, MS Works, Word Perfect, Ami Pro, samozřejmě ASCII a MS Write. Tabulkové kalkulátory zastupuje MS Excel, Lotus 123 a Quattro Pro; grafických formátů je celkem 17, včetně GIF (i animovaného), JPG, BPG, TIF, TGA, ICO atd. Kromě textových souborů, tabulkových kalkulátorů a grafiky si Drag and View poradí i s komprimovanými archivy ZIP, LZH a písmi TrueType.

Máte-li v systému nainstalován MS Internet Explorer, velmi rychle zobrazíte i webové stránky. Registrovaná verze zvládá navíc i soubory z Corel Draw (CDR), MS Power Point (PPT) či z Adobe Acrobat (PDF).

I když výrobce v nápovědě uvádí, že Drag and View plně podporuje formáty MS Word 97 a MS Excel 97, není to tak úplně pravda. Dokumenty a tabulky neobsahující českou diakritiku jsou zobrazeny správně, jakmile však chcete otevřít (respektive prohlédnout) soubor napsaný v našem rodném jazyce, budete asi zklamáni. Některá písmenka chybějí, jiná jsou překonvertována na nesmyslné znaky, jeden dokument se mi celý jaksi ztratil a počítač mě vytrvale přesvědčoval, že neobsahuje žádný text.

Drag and View se ihned po instalaci připojí ke kontextovému menu (dokonce bez restartování počítače!), takže v Průzkumníku (nebo jakékoli jiné podobné aplikaci) stačí jen klepnout pravým tlačítkem myši na požadovaný soubor a vybrat volbu *Drag and View*. Soubor je zobrazen během několika málo vteřin, určitě mnohem rychleji, než kdyby se spouštěla "mateřská" aplikace. (O situaci, kdy tuto aplikaci nemáte v systému nainstalovanu, se snad zmiňovat nemusím.)

Nyní již jen stručně ke dvěma dalším schopnostem Drag and View. Jakýkoli otevřený obrázek

můžete konvertovat do jiného grafického formátu, v přehledném menu navíc najdete mnoho funkcí pro úpravy obrázku. Jistě, Photoshop je lepší, ale otáčení, úpravy barev (zesvětlení, kontrast, gama korekce), změna rozlišení a funkce typu mozaika v programu Drag and View určitě pro běžné použití stačí.

Snímání obrazovky je naprosto jednoduché – na začátku definujete horkou klávesu, po jejímž stisknutí dojde k vytvoření screenshotu. Snímat lze celou obrazovku, aktivní okno nebo jen zvolenou oblast, screenshot navíc velice rychle upravíte za pomoci funkcí popsanych v předchozím odstavci.

Drag and View získal sharewarového Oscara v kategorii Nejlepší utilita roku 1998. A podle mého názoru zcela zaslouženě. Kdo nevěří, ať se podívá na příložený Chip CD; program jsme tam pro vás samozřejmě umístili.

Michal Prádka

S Nortonem do nového tisíciletí

Norton 2000 Corporate Edition

O problémech s rokem 2000 dnes hovoří snad každý. Ve skutečnosti jde o “drobnost” – o způsob, jakým je zapisováno datum v programech a v datových souborech; problémy totiž může způsobit letopočet vyjádřený pouze posledními dvěma ciframi (např. 85 místo 1985).

Mezi mnoha jinými také firma Symantec nabízí nástroj, který nám může pomoci – dokud je čas – potenciální chyby vyhledat; nazývá se *Norton 2000 Corporate Edition* a je určen pro osobní počítače vybavené operačním systémem Windows 95 nebo Windows NT.

Program umí projít soubory vytvořené běžnými stolními databázemi, jako je dBase, Access atd., a tabulkovými kalkulátory, jako je MS Excel, Lotus 1-2-3 atd. Vedle toho umí kontrolovat i “neformátované” soubory (které nejsou v žádném z podporovaných formátů). O těch předpokládá, že obsahují pouze textové řetězce.

Než začneme s prohledáváním, musíme si definovat *projekt*. To je vlastně soubor voleb určujících soubory, které chceme kontrolovat, a způsob jejich procházení. Tyto volby zahrnují: adresář, který chceme prohledat, přípony kontrolovaných souborů, formáty data, které se budou brát v úvahu, zda se mají jako podezřelá hlásit data starší než předem zvolený rok, zda chceme zjišťovat i data v textových řetězcích, zda se mají analyzovat makra zaznamenaná ve Visual Basicu atd.

V projektu můžeme omezit prohledávání velmi rozsáhlých souborů počtem kontrolovaných záznamů, zakázat kontroly souborů, které nebyly v poslední době modifikovány, nebo “neformátovaných” souborů, které obsahují netisknutelné znaky. Projekt lze uložit a později upravit, znovu použít, přenést na jiný počítač atd.

Norton 2000 zná formáty současných verzí běžných databází (.DB, .DBF, .MDB) a spreadsheetů (.123, .XLS, .WKS, .WB1 atd.). Ovšem soubory ve formátu pro jejich starší verze, např. pro dBase II, odmítne a zpracuje je jako neformátované; pak v nich datum nemusí rozpoznat.

Excel, Access a některé další kancelářské nástroje používají k záznamu maker a k programování aplikací vestavěný Visual Basic. Také v těchto makrech se mohou skrývat problémy s daty, a proto Norton 2000 nabízí možnost analyzovat jejich zdrojový text. Rozpozná problémy v literálech, při volání

vestavěných funkcí atd.

Analýzu souborů v daném adresáři, které vyhovují nastaveným podmínkám, zahájíme tím, že “spustíme projekt”; Norton 2000 pak nahlásí výsledky svého průzkumu, jak vidíte na obrázku.

Mezi problémy, které Norton 2000 pozná, patří nejen dvouciferný rok nebo “podezřele dávné” datum, ale třeba i soubor v zastaralém formátu. Všechna hlášení jsou rozdělena do pěti úrovní závažnosti. Přitom úrovně jednotlivých problémů lze změnit a v projektu předepsat, která úroveň nás zajímá – tedy kterou má Norton 2000 hlásit.

Norton 2000 je pěkný a užitečný nástroj, ale v našem prostředí se asi příliš neuplatní, pokud nebude lokalizován. Podporuje totiž pouze angličtinu, španělštinu, italštinu, francouzštinu a němčinu. To znamená, že rozezná pouze data zapsaná v některém z těchto jazyků. Při analýze dat uložených ve vnitřních formátech databází nebo tabulkových kalkulátorů to nepředstavuje problém, neboť tento formát nezávisí na jazyku; jde ale o data zapsaná slovně v textu. Jestliže si např. při instalaci předepíšeme jako jazyk angličtinu, program pozná datum v řetězci “Feb 10, 1999”, nikoli však v řetězci “10. února 1999”. Pokud ovšem nemáte ve svých programech data v textových řetězcích nebo pokud je nechcete analyzovat, může vám Norton 2000 dobře posloužit.

Miroslav Virius